

ADVANCED SUBSIDIARY (AS)
General Certificate of Education
2012

Uimhir Lárionaid

71

Uimhir Iarrthóra

Eacnamaíocht Bhaile

Aonad Measúnaithe AS 1

ag measúnú

Cothú le haghaidh Sláinte Optamach

[AN111]

DÉ LUAIN 28 BEALTAINE, IARNÓIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo agus ar an Leabhrán Freagraí atá leis seo. Freagair **gach** ceist i Roinn A agus ceist **amháin** as Roinn B. Scríobh do fhreagraí ar Roinn A ar an Scrúdpháipéar. Scríobh do fhreagraí ar Roinn B ar an Leabhrán Freagraí atá leis seo. Úsáid an scorán comhaid atá ar fáil le do Leabhrán Freagraí a cheangal den Scrúdpháipéar i ndeireadh an scrúdaithe.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 70 an marc iomlán don pháipéar seo. Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa sna ceisteanna 6-10. Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na lámhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Marc Iomlán

Roinn A

Freagair **gach** ceist sa roinn seo sna spásanna chuige sin.

- 1 Sainaithin **3** fhoinse nua de phrótéin san aiste bia.

[3]

- 2 Luaigh **ceithre** iarmhairt a bhíonn ann ar shláinte duine a iontógann barraíocht vitimín A.

[4]

- 3 Cuir síos ar an ról atá ag **dhá** chothaitheach atá de dhíth le go bhfeidhmeoidh an inchinn.

[4]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

4 Meas a thábhachtaí atá sé go ndéanfaí bianna a chomhcheangal leis an chothromaíocht chuí d'aimínaigéid riachtanacha a bhaint amach.

[5]

5 Cuir síos ar na buntáisti cothaithe a bhíonn ann nuair atá carbaihiodráití coimpléascacha mar chuid den aiste bia.

[5]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

6 Fiosraigh na fachtóirí cothaithe a mbíonn éifeacht acu ar ionsú cailciam sa chorp.

[8]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

7 Sainaithin na treoirínite cothaithe atá ann faoi láthair maidir le haigéid shailleacha sháithithe agus le haigéid shailleacha pholaí-neamhsháithithe agus pléigh an réasúnaíocht atá taobh thiar de na treoirínite seo.

[8]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

8 Luaigh agus mínigh fáthanna a d'fhéadfadh a bheith ina gcúis le heaspa vitimín D.

[8]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Roinn B

Freagair ceist **amháin** as an roinn seo sa Leabhrán Freagraí atá ar fáil.

9 (a) Pléigh a thábhachtaí atá sé go mbeadh iontógáil chothromaithe fuinnimh ag duine i rith aosachta. [10]

(b) Mínigh na hiarmhairtí a d'fhéadfadh a bheith ann do shláinte daoine fásta nach bhfaigheann go leor de na rudaí seo a leanas:

- cothaithigh frithocsaídeora
 - sinc
 - cailciam.
- [15]

Nó

10 (a) Pléigh an cheist faoi fhorlónadh micreachothaitheach i rith toirchis. [10]

(b) Mínigh cad chuige a moltar do mhná torracha laghdú ar chaiteachas na rudaí seo a leanas:

- alcól
 - caiféin
 - cáis
 - uibheacha
 - iasc.
- [15]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.